

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5. FOTOGRAFOVANIE A VIDEO V EXTERIÉRI

Nočná fotografia

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Téma „nočná fotografia“ - fotografovanie v noci

- Ak si kupujete aparát a plánujete občas fotografovať v noci, dohliadnite na to, aby mal možnosť exponovať jeden záber aspoň približne 16 sekúnd. (4 sekundy sú úplné minimum a aj to je niekedy málo.)
- Pri snímaní **v noci** budete **potrebovať aj statív**. V núdzi – ak statív nemáte – sa fotoaparát dá položiť na nejaký múrik a tak fotografovať.
- Máte na to chuť? Hor sa do noci a skúšajte. **Digitálny aparát** vám všetko hneď ukáže, takže ľahko zistíte, či vás výsledok uspokojil, alebo treba snímku opakovať.

Aktivita 1 - cvičenie nočný a denný pohľad

Sledujme na chvíľu dve ukážky denného a nočného pohľadu. Bežný nezaujímavý pohľad sa ... v noci mení na zaujímavý farebný svet.

- **Nočná fotografia je zaujímavá oblasť.** Na jednej strane je o fotografii známe, že potme sa fotografovať nedá, alebo sa fotí ťažko. No na druhej strane platí, že ak budete fotografovať v noci, môžete získať neopakovateľné zábery, aké by sa cez deň vôbec nedali snímať.
- **Nočná fotografia vyžaduje statív,** alebo inú pevnú oporu pre fotoaparát, pretože čas expozície býva dlhý – niekoľko sekúnd, ba aj desiatok sekúnd. Expozícia sa navyše nedá určiť meraním, musíte odhadovať metódou pokus – omyl. Práve preto je nočná fotografia priam ideálna pri snímaní digitálnym fotoaparátom. Hneď vidíte výsledky.
- **Vytvorme si na ulici jeden záber cez deň, druhý ten istý večer a porovnajme atmosféru jednotlivých záberov.**

Aktivita 2 - cvičenie nočnej fotografie so statívom

 Základný tip pre nočnú fotografiu znie: **nastavte citlivosť (ISO) na minimum**, ako sa dá. Fotoaparáty totiž v tme nastavujú automaticky čo najvyššiu citlivosť, **aby skrátili expozíciu**. Tak však vzniká šum, ktorý je na fotke značne rušivý – a zbytočný.

- Druhá nutnosť je: **vypnite blesk!** Digitálny fotoaparát často zapne blesk automaticky, ak je prítmie. **Zrušte to**. Bežný blesk nedosvieti viac, ako na 2 až 4 metre. **Preto sa pri nočnej fotografii neoplatí mať ho zapnutý**. Naopak, ublíži. Osvetlí vzduch pred objektívom, kde sa často nachádzajú prachové zrnká, či iné miniatúrne nečistoty. Tie sa potom na fotke zjavia ako menšie, či väčšie rušivé svetlejšie krúžky a fláky.
- **Vyskúšajte si to**. Skontrolujte ihneď nasnímanú fotografiu. Prečo tak zdôrazňujem možnosť vidieť hneď výsledok? **Pretože pri nočnej fotografii ide takmer vždy len o experiment**. Pre každú scénu je nutné urobiť najskôr skúšku. **Vytvorte niekoľko záberov na skúšku**.
- Poriadny nočný záber spravíte len **so statívom**. Ak statív nemáte, dá sa síce aparát núdzovo niekam oprieť, ale to veľmi zúži možnosti pri fotení.

Nočné zábery mesta sa síce niekedy dajú zvládnuť aj kratšími časmi, napríklad pol sekundou, ale výsledok nebude presvedčivý. Najefektnejšie zábery získate vtedy, ak objektív poriadne priclóníte a čas expozície tým „vyženie“ až na niekoľko sekúnd, či dokonca desiatok sekúnd.

- Takto dlhý čas expozície v digitálnej fotografii však prináša badateľný nárast obrazového šumu. Nedá sa proti tomu nič robiť, iba o tom vedieť. Niektoré fotoaparáty však majú režim potlačenia vzniku tohto šumu, takže ak takú možnosť máte, určite ju aktivujte.
- **Fotky budú lepšie. Vyskúšajte si pár záberov s poriadnym priclonením.**
- Väčšina digitálnych aparátov má možnosť ručne nastaviť, pri akom druhu svetla fotíte – pre nočné snímky v meste nastavte umelé svetlo, alebo svetlo fluorescentných lúčok. Ideálne je nastaviť tento parameter ručne. **Nastavme si svoj digitálny fotoaparát a vyskúšajme si znova pár záberov.**

Aktivita 3 – fotenie - **Nočný výlet do mesta**

Ak máte statív, skúste si spraviť si krátky výlet do mesta práve v noci. Efektne fotky vás odmenia. Podľa priložených ukážok si vytvorme vlastné portfólio nočných záberov. Z vybraných záberov neskôr vytvorme krátku prezentáciu, krátky film, v ktorom môžeme použiť aj zaujímavú hudbu, zvuk.

▪ **Silvester.** Ukážka nočnej fotografie, keď aparát opretý o okno fotí niekoľko desiatok sekúnd, zatiaľ čo fotograf so zatajeným dychom dúfa, že najkrajšia svetlica bude na zábere

▪ **Ukážková drzosť** – nočná fotografia odfotená z ruky a v idúcom aute. Takmer nič nie je ostré. To však neznamená, že by sa v noci nedala spraviť aj takýmto spôsobom séria zaujímavých záberov. **Ak sa nepodaria – zmažete ich.**

▪ **Ďalší zo záberov, na ktorom už je všetko konkrétne celkom potlačené.** Obrazu dominujú dráhy svetiel, dokumentujúce, ako som pohol aparátom. Takéto zábery sa dajú využiť, ako abstraktné fotografie, alebo ako náladová ilustrácia.

Aktivita 3

- Fotené zhruba jednosekundovou expozíciou a zámerným šibrinkovaním aparátu pred rôznymi svetlami reklám.
- V noci vyzerajú na fotkách zaujímavo aj celkom bežné veci.

- Nudná fotka ulice sa môže tesne pred úplným zotmením zmeniť na zaujímavý záber.

- Tmavomodrú oblohu dosiahnete, ak začnete fotiť vo chvíli keď je už takmer úplná tma. Už o niekoľko minút neskôr obloha celkom stmavne a zábery nadobudnú charakter „pravej“ hlbokkej noci.

- **Vyskúšajte si to.**

Aktivita 3

Iný príklad celkom obyčajného pohľadu.

Pred zotmením.

Po zotmení.

Vyskúšajte si to.

Rady na záver

- **Ako sa používa:** V nastavení aparátu zadajte veľmi dlhý expozičný čas a foťte. Správnu expozíciu je možné zistiť len pokusne.
- **Výhody, využitie:** Efektné zábery so zvláštnou farebnosťou, ktorá sa v editore dá ešte zvýrazniť. Abstraktné snímky, nočné zábery.
- **Problémy:** Ostré budú len objekty, ktoré sa nehýbu. Ak vám pred aparátom má prejsť auto, môžete rukou na chvíľu zacloniť objektív, inak budú na obrázku biele a červené pásy – stopy svetiel auta. Niekedy sa však celkom hodia. Ak má byť na zábere aj človek, nesmie sa počas celej expozície vôbec hýbať.
- **Pre kupujúcich:** Nočná fotografia je skoro až fajnoveš, ktorú pri rodinnej fotografii nevyužijete. Aparát vhodný na tento účel by mal mať možnosť dlhej expozície – aspoň nejakých osem a viac sekúnd. Mnoho fotoaparátov nemá tak dlhé expozičné časy, pravdepodobne preto, aby zašumené fotky nerobili „hanbu“ značke aparátu. Okrem dlhého času je dôležité všimnúť si, či sa na fotoaparáte dá nastaviť aj ručné nastavenie bielej – na nočnú fotografiu je to ideálne, pretože niekedy nevystačíte s prednastavenými profilmi.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť !

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“